

Martin Andersen
Rosenvangsvej 10,
9750 Østervrå

SKOV- OG NATURSTYRELSEN

*THY STATSSKOVDISTRIKT
DISTRIKTSKONTORET*

J.nr. SN 2001-361-0010
Ref. ali

**Referat fra orienteringsmødet den 17. oktober 2005 i Tversted
med kronvildtgruppen, Region Nordjylland**

Den 4. december 2005

Fraværende: Fra den regionale kronvildtgruppe Niels Jørgen Pedersen,
Jan Ulrich, Jørgen Skeel og Anton Thøger Larsen.

Til stede var: Kurt Larsen, Niels Chr. Larsen, Finn Kristensen, Bjarne
Pedersen, John Nørbak, Asger Madsen, Knud Christiansen, Jan Hansen,
Lars Nørgaard og Erik Fisker. Alle inviteret med henblik på deltagelse i
backingruppe for den Regionale Kronvildtgruppe, og for lokalområdet
Bindslev - Mosbjerg - Sindal – Aalbæk.

Derudover deltog fra den Regionale Kronvildtgruppe formanden Martin
Andersen, Kurt Thomsen og kronvildtgruppens sekretær Anton Linnet.

Dagsorden:

1. Præsentation af den regionale kronvildtgruppe.
2. Baggrund for kronvildtforvaltningen.
3. Formål – arbejdsgrundlag:
 - at udbrede kendskabet til De jagtetiske regler for kronvildt
 - at gå i dialog og agere, hvis der konstateres brud på de jagtetiske regler
 - at medvirke til at skabe overblik over kronvildtbestandens udvikling og sammensætning
 - at medvirke til at skabe overblik over afskydningen
 - at medvirke til at skabe overblik over de skader som krondyrene forvolder i landbruget.
4. Hvad er næste skridt i processen
5. Næste møde.

Formand for kronvildtgruppen Martin Andersen bød velkommen og tog herefter fat på aftenens dagsorden.

Pkt.1. Den regionale kronvildtgruppe består af:

- Niels Jørgen Pedersen (Dansk Landbrug), Sundbyvej 4, 7752 Snedsted
- Jørgen Skeel (Dansk Skovforening), Kammerherrensvej 62, 9440 Åbybro

*Miljøministeriet
Thy Statsskovdistrikt
Søholt
Søholtvej 6
7700 Thisted*

*Tlf.: 97 97 70 88
Fax: 96 18 52 29
E-post: d55@sns.dk
CVR-nr.: 11 91 69 10*

- Jan Ulrich (Dansk- Landbrug og Skovforening), Vildmosevej 21, 9700 Brønderslev
- Anton Thøger Larsen (Danmarks Naturfredningsforening), Tusborgvej 28, 9310 Vodskov
- Kurt Thomsen (Dyrenes Beskyttelse), Fjordvej 4, 9982 Ålbæk
- Martin Andersen (Danmarks Jægerforbund) Rosenvangsvej 10, 9750 Østervrå
- Anton Linnet (Thy Statsskovdistrikt-sekretariat) Søholtvej 6, 7700 Thisted.

Pkt. 2. Vildforvaltningsrådet har taget en beslutning om at nedsætte et antal kronvildtgrupper landet over, der hver især skal komme med forslag til et sæt spilleregler for de lokale kronvildtbestande. Baggrunden er et udbredt ønske blandt flere grønne organisationer med friluftsrådet i spidsen, om at få udarbejdet en forvaltningsplan for kronvildtet i Danmark. Vi dækker det område der ligger nord for Limfjorden. Vi skal således indstille til Vildtforvaltningsrådet hvilke tiltag vi ønsker for kronvildtbestandens forvaltning nordenfjords, herunder:

- Jagttider. Vi har for tiden særfredning nordenfjords, med regionsvis 2 forskellige jagttider. For at få så mange i tale som muligt har kronvildtgruppen besluttet at forsøge at få nedsat 2 backinggrupper, bestående af jægere, jagtlejere og lodsejere. En gruppe der kun dækker det nordøstlige Vendsyssel (Bindslev - Mosbjerg – Sindal – Ålbæk), og én gruppe der dækker resten af området. Når vi ønsker en separat backinggruppe for dette lokalområde, er det fordi vi skønner, at der her ligger et større lokalt arbejde med at få bragt orden på jagten og etikken i forbindelse med afskydningen i området. Det er jo ingen hemmelighed, at der i dette område hvert år er en del avisskrivelser med kritik af jagten, og måden hvor på denne foregår.
- Kronvildtets udbredelse.
- Afskydning.
- Afdækning af markskadeproblemer.

Vi skal ikke være færdige med arbejdet til en bestemt tid, men vi skal én gang om året afrapportere til Vildtforvaltningsrådet hvilke tiltag vi arbejder på, og hvor langt vi er nået.

Vedrørende økonomien og udgifterne til disse møder vi holder, er det sådan at skovdistriktet har et mindre budget til afholdelse af leje af lokaler og betaling for kaffe og lignende. De enkelte medlemmer må selv sørge for at få dækket deres udgifter af de organisationer de repræsenterer.

Pkt. 3. Formål og arbejdsgrundlag. Jægerforbundets mål er følgende:

- at sikre, at kronvildt får udbredelse i nye danske lokalområder. *Det man diskuterede for 10 år siden var, at det nok var begrænset hvor meget kronvildtet ville/kunne brede sig ud fra kerneområderne. I dag ser vi at kronvildtet har bredt sig ud til nye områder, hvor de forsøger at få fodfæste. Måske vil kronvildtet, lige som det vi har set med råvildtet, brede sig til lang flere områder*
- at sikre en bæredygtig og demokratisk jagt, herunder
- stedvis at mindske afskydning af unge hjorte. Stedvis at lempe jagttryk og afskydning på forholdsvis små terræner. At styrke jagtetikken
- at sikre vildtafværgning og regulering ved omfattende vildtskader på afgrøder. *Der er ikke lagt op til at vi skal diskutere erstatningsordninger. Den diskussion ligger i Vildtforvaltningsrådet. Men vi har mandat til at se på skader og notere skadeomfang, og komme med forslag til afværgeforanstaltninger.*
- at sikre befolkningen rimelige muligheder for at opleve kronvildt i naturen.

Den regionale kronvildtgruppe har følgende hovedopgaver:

1. At udbrede kendskabet til de jagtetiske regler for kronvildt. Jagt på kronvildt skal foregå på en forsvarlig måde, lige som alt andet jagt. D.v.s. At man ikke skyder ind i en rudel. Man skyder kun i rene sideskud, og fortrinsvis til vildt der er i ro. Det er de færreste der alligevel magter at skyde til vildt i bevægelse. Det gælder om at kende sin egen begrænsning. Chance betonet skydning skal man, lige som ved alt andet jagt, væk fra. Ved afskydning skal man være meget opmærksomme på sikkerheden ved skudafgivelser. Baggrunden skal være i orden, således at fornøden kuglefang ikke omfatter læhegn eller anden skovbevoksning. Er arealerne så flade at kuglen ikke direkte går i jorden umiddelbart bag dyret man skyder til, må man forsøge opstilling af skydeplatforme/stiger.

Anskydningsdebatten og de undersøgelser der i forbindelse hermed er foretaget viser for specielt gæs og ræve, at debatten har været god, og at det kan lade sig gøre at nedbringe anskydningerne ganske væsentligt. Vi kan alle være uheldige og lave anskydninger. Er uheldet ude har vi et korps af schweishundeførere. Vi skal forstå at bruge dem, og udbrede kendskabet til deres fortrinligheder.

Nabohensyn skal også være til stede. Dette handler om arealstørrelser og mængden af vildt der skydes. Man skyder ikke mere vildt end ens eget areal kan bære. Mange steder beregner enkelte jægere også naboens areal med i denne udregning. Det er ikke i orden at skyde mere end 1 stk. kronvildt pr. sæson på arealer under 25 ha og i Vildtforvaltningsrådet diskuterer man allerede nu areal begrænsninger. Lige nu er det os der har udspillet. Hvordan mener vi at forvaltningen skal være. Lodsejerudvalg, naboaftaler, dialog, snak om tingene, være ærlige er det der skal være det bærende lokalt – også ved forvaltningen af kronvildtet.

2. At gå i dialog og agere, hvis der konstateres brud på de jagtetiske regler for kronvildt. Det er en af de lidt mere ubehagelige opgaver vi har fået i kronvildtgruppen. Hvis der er nogle områder hvor jagtetikken ikke er i orden, da har vi påtaget os det ansvar, at gå i dialog med disse mennesker, og det være sig jagtlejere eller jægere på egen jord. Vi skal i kronvildtgruppen finde ud af hvorledes vi skal agere - hvorledes vi bedst kommer i kontakt med disse mennesker.

3. At medvirke til at skabe et overblik over krondyrbestandens udvikling og sammensætning. Henrik Schjødt Kristensens har siden 1986 og frem til i dag indsamlet data og ved mødet for 3 uger siden i Åbybro havde han et indlæg. Indlægget og den rapport han har udarbejdet har i hver i sær har fået udleveret. Materialet skulle gerne medvirke som idegrundlag til, hvorledes vi nordenfjords skal gribe sagen an. Vi ønsker at vide hvor i regionen kronvildtet står, hvor stor bestanden er og hvordan den er sammensat. I vores region har vi områder hvor bestanden er stor, for eksempel vestpå i klitplantagerne, og vi har småbestande østpå der først er under opbygning.

4. At medvirke til at skabe overblik over afskydningen. Det væsentligste i dette spil må være at der kan snakkes åbent om tingene. Man skal være ærlige og frit melde ud hvad der er nedlagt. Vi ved det kan være vanskeligt, og det er én af de ting vi i kronvildtgruppen ønsker at diskutere med backinggruppen. Herved kan vi forhåbentlig finde ud af en god og konstruktiv fremgangsmåde, således vi får så mange som muligt med.

5. At støtte de mange grupper og laug, der allerede findes. Formanden spurgte om der fandtes sådanne laug i regionen, fordi hvis der gjorde skulle de selvfølgelig høres og støttes i

det arbejde de havde gang i. Flere steder sydpå i Danmark findes der sådanne laug, der i større eller mindre områder har indgået samarbejde om lokal forvaltning af kronvildtet. Det blev meddelt at der findes et lodsejerlaug ved Råbjerg Mose.

6. At medvirke til at skabe et overblik over de skader, som krondyrene forvolder i jordbruget. *Her burde skovbruget være nævnt i overskriften, idet det er store skader kronvildtet kan forvolde på skovbevoksningerne.*

Ovennævnte opgaver er et udpluk af de ting vi i kronvildtgruppen skal have vendt, og som vi ønsker at diskutere med backinggrupperne. Vi skal som tidligere nævnt melde tilbage til Vildtforvaltningsrådet, hvilke ting vi har arbejdet med, og hvor langt vi er kommet. Indrapporteringen skal foregå hvert år i februar, umiddelbart efter kronvildtjagtens afslutning.

Vildtforvaltningsrådet indsamler tilsvarende fra de andre kronvildtgrupper. Vi får givetvis herefter et år mere at arbejde i - måske med visse udstukne retningslinier, og skal på et eller andet tidspunkt have et fællesmøde så alle grupperne får et overblik over hvor langt vi hver især er nået.

Martin Andersen gik herefter tilbage til området i det nordøstlige Vendsyssel, hvor han nævnte den korte jagttid på 14 dage, og at allerede i 2007 skulle jagttiderne revideres. Den Regionale kronvildtgruppe kan komme med indspark til denne diskussion, hvis vi syntes at der skal laves om på jagttiderne i vores region.

Martin viste på et kort, hvorpå med stjerner var plottet de repræsentanter der var indbudte til at indtræde i backinggrupperne. Som tidligere nævnt har kronvildtgruppen diskuteret hvorledes vi ønskede at gribe arbejdsopgaven an, og at vi i gruppen er enige om at vi meget gerne vil have nedsat 2 backinggrupper (Gruppens medlemmer vil fremgå at separat bilag). Vi vil prøve at snakke tingene igennem med jer, og håbet er at når vi slipper hinanden i aften har vi en model for hvordan vi kommer videre. Vi der sidder i kronvildtgruppen kunne jo bare sætte os ned og foreslå dette og hint. Så nemt er det imidlertid ikke. Vi skulle også gerne have vore beslutninger og ønsker ud til folk.

Martin nævnte at det var planen at afholde ét til to møder årligt med backinggrupperne, ét før jagtsæsonen start og ét sidst i eller umiddelbart efter sæsonen. Det ville tidsmæssigt passe med at kronvildtgruppen i februar skulle udarbejde en rapport til Vildtforvaltningsrådet. Han spurgte herefter de inviterede om de ville være med i det skitserede arbejde og være med til konstruktivt dels at få fastsat kronvildtbestandene og afskydningerne indenfor lokalområdet og i hele regionen. Alle ville gerne medvirke.

Efter nogen diskussion omkring bordet vedrørende hvor og hvor mange dyr der stod forskellige steder i regionen ønskede Martin at vi allerede nu skulle drøfte hvordan vi kunne hjælpe denne bestand op. Han var ikke i tvivl om at kronvildtet skulle have noget mere ro i området fremadrettet. Vi skulle gerne have en bestand op at stå, hvilket vi vel alle ønsker.

I det østlige Vendsyssel er der tale om mindre bestande under opbygning, og der blev spurgt om muligheden for at få lov til en særfredning i området fra Frederikshavn - Sindal - Hjørring vejen og sydpå. Martin mente ikke det var urealistisk at få en særfredning, selv i et så relativt mindre område, og sagde videre at man kunne jo også i første omgang appellere til folk om at

være mådeholdende med afskydningen, og ikke nødvendigvis skyde det første stykke kronvildt man så.

Der var herefter en del udvekslinger og meninger om jagten i lokalområdet deroppe. I sæsonen 2004 var der skudt 18 hjorte, 8 hinder og 4 kalve, og der var enighed om at antallet af nedlagte dyr ikke var et problem i forhold til bestands størrelsen, måske vel mange hjorte! Det store problem var at få stoppet de uheldige situationer der var i forbindelse med premierjagten hvert år, hvor der f.eks. i 2004 lød op til 90-100 skud bare den første dag. Man var enige om, at en forlængelse af jagttiden fra 14 dage til 2 måneder, ville afhjælpe noget af problematikken. Dog ville der jo stadigvæk være en premiermorgen. Men problemet med at nogle få jægere i 14 dage "belejrer" et område, og skyder på alt der bevæger sig, ville måske ad denne vej kunne mindskes. Man mente i øvrigt ikke at en udvidet jagttid ville resultere i at der blev skudt for meget.

Martin lovede at denne diskussion ville blive taget op igen når vi mødes sidst i januar 2006, idet det jo allerede var nu man i Vildtforvaltningsrådet skulle til at fastlægge jagttiderne for en ny 3-års periode startende 2007. Vi kunne måske nå at få diskuteret den nordjyske holdning til dette, således at kronvildtgruppen allerede i februar kunne komme med en indstilling.

Martin ville høre om lodsejerne i lokalområdet havde markskader. Der var enkelte steder større markskader. Skadestørrelsen var afhængig af hvilke afgrøder der dyrkedes på markerne.

Martin sluttede punktet af med at sige, at listen over backinggruppe medlemmer ikke nødvendigvis var helt udbygget. Der kunne godt hen ad vejen komme enkelte flere på listen.

Pkt. 4. Hvad er næste skridt i processen. Martin vendte lidt tilbage til et tidligere punkt i dagsordenen, og nævnte igen at det måske kunne blive aktuelt at indkalde én til to flere medlemmer af backinggrupperne. Samtidig udtrykte han på kronvildtgruppens vegne et ønske om, at de der var indbudt til mødet i aften ville være med i et sådant netværk. Planen er at vi arbejder lidt fremadrettet over de næste 2-3 år og som tidligere nævnt eventuelt mødes 2 gange om året. Én gang i september måned – forud for kronvildtjagtens start, og igen sidst i januar ved kronvildtjagtens slutning. Vi vil forud lave et oplæg med nogle hovedpunkter vi ønsker til diskussion, som vil blive sendt ud til jer inden møderne.

Netværket opbygges indenfor de nye kommunegrænser, og om der er 2 eller 4 eller 7 jagtforeninger indenfor kan vi se på bagefter. Det vil variere lidt. Det væsentlige er om i vil stå som repræsentanter og sørge for at få snakket med kollegerne indenfor den kommunegrænse man nu sidder i. Eventuelt få det formaliseret i at man laver et kronvildtudvalg mellem disse jagtforeninger, og hvor man diskuterer de ting vi har talt om i aften. Er man i tvivl om hvor og hvilke foreninger der hører hjemme i disse storkommuner, kan man gå ind på jægerforbundets hjemmeside under foreningsarbejde og se det her. Her er oven i købet de enkelte jagtforeningsformænd nævnt med navn og adresse.

Når og hvis dette netværk fungerer, vil den regionale kronvildtgruppe have et bagland vi kan spørge til råds, når vi skal udforme vore tilbagemeldinger til Vildtforvaltningsrådet.

Det er væsentligt, at de ting vi arbejder med i den regionale kronvildtgruppe, og de beslutninger der tages og meldes tilbage til Vildtforvaltningsrådet, også formidles ud til baglandene. I

jagtforeningsregi vil det være naturligt med indlæg til generalforsamlinger, kreds- og repræsentantskabsmøder. Vil de foreninger der er repræsenteret i kronvildtgruppen vide noget mere, kan de få de oplysninger fra de repræsentanter de selv har udpeget til at sidde i gruppen. Martin havde kontakt til Bertel Bavngaard, der ville lave en artikel i Stiftstidende, således at endnu flere her kunne læse, at der nu var sat et arbejde i gang.

Hvis man kunne få lokale aviser/ugeaviser i tale var der her også en god mulighed for at få udbredt kendskabet til kronvildtgruppens arbejde. Ikke alle i Nordjylland holder Nordjyske!

Lodsejerudvalget ved Råbjerg Mose tæller 30-40 medlemmer, der har jord i mosen. Informationen til disse lodsejere kan gå gennem næstformanden i den lokale jagtforening, der selv er lodsejer og medlem af lodsejerforeningen.

Til slut blev det aftalt at vi mødes igen onsdag den 18. januar 2006. Mødested bliver fastsat senere og udsendt sammen med en dagsorden.